

ΑΠΟΦΑΣΗ 3/2022
(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος στην έδρα της την 26.07.2021 μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν ο Πρόεδρος της Αρχής Κ. Μενουδάκος, και τα τακτικά μέλη της Αρχής Σ. Βλαχόπουλος, ως εισηγητής, Χ. Ανθόπουλος και Κ. Λαμπρινουδάκης. Παρούσες χωρίς δικαίωμα ψήφου ήταν οι Κ. Καρβέλη, ειδικός επιστήμονας-δικηγόρος, ως βοηθός εισηγητή, η οποία αποχώρησε μετά τη συζήτηση της υπόθεσης και πριν από τη διάσκεψη και τη λήψη απόφασης και Γ. Παλαιολόγου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών υποθέσεων της Αρχής, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη της τα ακόλουθα:

Στην από 4.9.20 και με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/5987/20 καταγγελία του προς την Αρχή ο Α αναφέρει τα εξής:

Τον ... του έτους ..., υπέβαλε τα νόμιμα δικαιολογητικά προκειμένου να εκπληρώσει εναλλακτική πολιτική κοινωνική υπηρεσία για ιδεολογικούς λόγους, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.3421/2005 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Τον ... του έτους ... ολοκλήρωσε την, διάρκειας .. μηνών, εναλλακτική πολιτική κοινωνική υπηρεσία και έκτοτε δεν υπέχει καμία στρατιωτική υποχρέωση. Τον ... του έτους ... υπέβαλε ψηφιακή αίτηση προκειμένου να του χορηγηθεί πιστοποιητικό στρατολογικής κατάστασης από τον ιστότοπο stratologia.gr.

Στις ... του χορηγήθηκε το υπ' αριθμ. ... έγγραφο από τη Στρατολογική Υπηρεσία Φ, όπου αναγραφόταν ότι αναγνωρίστηκε ως αντιρρησίας συνείδησης για λόγους θρησκευτικών ή ιδεολογικών πεποιθήσεων, εκπλήρωσε εναλλακτική πολιτική

κοινωνική υπηρεσία και δεν υπέχει καμία στρατιωτική υποχρέωση. Όπως καταγγέλει, από το πιστοποιητικό αυτό προκύπτουν δεδομένα που αφορούν στα πολιτικά φρονήματά του και στις φιλοσοφικές πεποιθήσεις του, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 22 επ. του ν. 4624/2019 ως και του άρθρου 9 του ΓΚΠΔ.

Για τον λόγο αυτό στις ... υπέβαλε αίτηση διαγραφής κατ' άρθρο 17 ΓΚΠΔ των δεδομένων ειδικών κατηγοριών τα οποία τηρεί και εξακολουθεί να επεξεργάζεται η Στρατολογική Υπηρεσία Φ. Στο από ... απαντητικό έγγραφό της στο αίτημα διαγραφής, η Στρατολογική Υπηρεσία Φ ανέφερε ότι στο πιστοποιητικό στρατολογικής κατάστασης που εκδόθηκε στις ..., με αριθμό ..., αποτυπώθηκαν οι στρατολογικές μεταβολές που αφορούν στην εκπλήρωση εναλλακτικής κοινωνικής υπηρεσίας, χωρίς να αναγράφονται μεταβολές που αφορούν πολιτικά φρονήματα, φιλοσοφικές πεποιθήσεις ή σωματική ικανότητα.

Κατόπιν αυτών, με την καταγγελία του στην Αρχή, καταγγέλει ότι η Στρατολογική Υπηρεσία Φ δεν ικανοποίησε το αίτημά του, και ζητά από την Αρχή να παρέμβει ώστε α) να γίνει άμεσα η διαγραφή όλων των περιττών τηρουμένων προσωπικών δεδομένων του από κάθε βάση δεδομένων (ψηφιακή ή έντυπη) της στρατολογικής υπηρεσίας, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και τις σχετικές αποφάσεις της Αρχής και β) να του χορηγηθεί πιστοποιητικό στρατολογικής κατάστασης στο οποίο να αναγράφεται και να πιστοποιείται μόνον το γεγονός ότι έχει εκπληρώσει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις.

Η Αρχή στο πλαίσιο διερεύνησης των καταγγελλομένων, απέστειλε το υπ' αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞ/5987-1/08.12.20 έγγραφο για παροχή διευκρινίσεων σχετικά με την καταγγελία του Α στη Στρατολογική Υπηρεσία Φ, η οποία στην υπ' αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞ/8912/2912.20 απάντησή της ανέφερε τα εξής: α) σύμφωνα με το άρθρα 49 και 67 του ν. 3421/2005, δεν είναι δυνατή η διαγραφή στοιχείων που αφορούν τη στρατολογική παρακολούθηση των Ελλήνων, αλλά επιτρέπεται μόνον η συμπλήρωση - ανάκληση και όχι διαγραφή των στρατολογικών μεταβολών, β) από την καταχώρηση της αναγνώρισης ως αντιρρησία συνείδησης και εκπλήρωσης εναλλακτικής πολιτικής κοινωνικής υπηρεσίας του καταγγέλλοντος στη στρατολογική μερίδα του δεν διατυπώνονται ούτε οι θρησκευτικές, ούτε οι φιλοσοφικές και ιδεολογικές του αντιλήψεις, γ) δεν μπορεί να καταχωρηθεί στρατολογική μεταβολή ότι ο αντιρρησίας συνείδησης έχει εκπληρώσει τις στρατιωτικές υποχρεώσεις αφού δεν έχει τη

στρατιωτική ιδιότητα, και δ) τα αναγραφόμενα στοιχεία στο εκδοθέν πιστοποιητικό δεν αποκαλύπτουν τις θρησκευτικές, φιλοσοφικές ή ιδεολογικές πεποιθήσεις του καταγγέλλοντος.

Η Αρχή, μετά από την εξέταση της καταγγελίας και των στοιχείων του φακέλου της και αφού άκουσε τον εισηγητή και τη βοηθό εισηγητή, η οποία αποχώρησε μετά τη συζήτηση της υπόθεσης και πριν από τη διάσκεψη και τη λήψη απόφασης, μετά από διεξοδική συζήτηση

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 παρ. 1 του ΓΚΠΔ, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα θα πρέπει μεταξύ άλλων α) να υποβάλλονται σε σύννομη και θεμιτή επεξεργασία με διαφανή τρόπο σε σχέση με το υποκείμενο των δεδομένων («νομιμότητα, αντικειμενικότητα και διαφάνεια»), β) να συλλέγονται για καθορισμένους, ρητούς και νόμιμους σκοπούς και να μην υποβάλλονται σε περαιτέρω επεξεργασία κατά τρόπο ασύμβατο προς τους σκοπούς αυτούς, γ) να είναι κατάλληλα, συναφή και να περιορίζονται στο αναγκαίο για τους σκοπούς για τους οποίους υποβάλλονται σε επεξεργασία («ελαχιστοποίηση των δεδομένων») και δ) να είναι ακριβή και, όταν είναι αναγκαίο, να επικαιροποιούνται.

2. Σύμφωνα με το άρθρο 42 του Κανονισμού Οργάνωσης και Λειτουργίας του Κοινού Νομικού Σώματος, οι στρατολογικές μεταβολές καταχωρούνται στις στρατολογικές μερίδες από το προσωπικό της Υπηρεσίας, που είναι αρμόδιο για την έκδοση της σχετικής διοικητικής πράξης και αποτελούν απόρρητα στοιχεία που δεν κοινοποιούνται σε τρίτους, ο τύπος δε των μεταβολών που καταχωρούνται στα αρχεία καθορίζεται με διαταγές που εκδίδονται από το ΓΕΕΘΑ. Η τήρηση του απορρήτου είναι υποχρέωση και ευθύνη που απορρέει από την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία περί προστασίας προσωπικών δεδομένων, ενώ κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η γνωστοποίηση σε τρίτους μεταβολών ή στοιχείων από τα μηχανογραφικά αρχεία και τα στρατολογικά μητρώα, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που τίθενται από την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία περί προστασίας του ατόμου από την

επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για τους λόγους που αναφέρονται αποκλειστικά σε αυτή.

Ακόμη, σύμφωνα με το άρθρο 44 του Κανονισμού Οργάνωσης και Λειτουργίας του Κοινού Νομικού Σώματος, τα πιστοποιητικά στρατολογικής κατάστασης χρησιμοποιούνται στις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι ενδιαφερόμενοι επιθυμούν την πιστοποίηση της στρατολογικής τους κατάστασης ή την πιστοποίηση όλων ή ορισμένων στρατολογικών μεταβολών τους. Για την λήψη απόφασης σχετικά με την αναγραφή όλων ή ορισμένων μεταβολών, λαμβάνεται υπόψη ο σκοπός για τον οποίο αιτείται ο ενδιαφερόμενος την έκδοση του πιστοποιητικού, και εφόσον αυτός δεν συνάγεται με σαφήνεια από τη σχετική αίτηση, αναγράφονται στο πιστοποιητικό οι μεταβολές κατάταξης και απόλυσης, απονομής βαθμών αξιωματικού και ορκομωσίας, αναγνώρισης χρόνου υπηρεσίας και εισόδου στην εφεδρεία και ο χρόνος που δεν λογίζεται ως χρόνος πραγματικής στρατιωτικής υπηρεσίας. Για την έκδοση των πιστοποιητικών λαμβάνονται υπόψη οι διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Μεταβολές που αναφέρονται στην ακαταλληλότητα για στράτευση ή σε χορήγηση αναβολής για λόγους υγείας ή μετατόπιση κατάταξης για λόγους υγείας ή σε κρίση σωματικής ικανότητας αναγράφονται εναρμονισμένες σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Είναι όμως δυνατόν, εφόσον ρητά το ζητήσει ο ενδιαφερόμενος στην αίτησή του, να αναγραφούν και οι μεταβολές αυτές, όπως έχουν καταχωρηθεί στη στρατολογική του μερίδα. Για τους διατελούντες σε ανυποταξία ή λιποταξία δεν εκδίδεται πιστοποιητικό στρατολογικής κατάστασης.

3. Προκειμένου τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας, ήτοι επεξεργασίας σύμφωνα προς τις απαιτήσεις του ΓΚΠΔ, θα πρέπει να πληρούνται σωρευτικά οι προϋποθέσεις εφαρμογής και τήρησης των αρχών του άρθρου 5 παρ. 1 ΓΚΠΔ.

Τα πιστοποιητικά στρατολογικής κατάστασης που εκδίδονται από τα στρατολογικά γραφεία με βάση τα στοιχεία που είναι καταχωρισμένα στη στρατολογική μερίδα πρέπει να περιλαμβάνουν μόνον όσες πληροφορίες είναι απαραίτητες για τον σκοπό για τον οποίο χορηγούνται. Η αναγραφή οποιουδήποτε άλλου στοιχείου που δεν ανταποκρίνεται στον σκοπό αυτό είναι περιττή και

αντίκειται στις αρχές της αναλογικότητας, της προσφορότητας και της ελαχιστοποίησης της επεξεργασίας που θέτουν οι προαναφερόμενες διατάξεις του ΓΚΠΔ.

Συγκεκριμένα, βασικός σκοπός του πιστοποιητικού στρατολογικής κατάστασης γενικού περιεχομένου, πιστοποιητικού τύπου Α', αποτελεί η πιστοποίηση ότι κάποιος δεν υπέχει πλέον στρατιωτικές υποχρεώσεις. Η αναγραφή, επομένως, στο πιστοποιητικό οποιουδήποτε άλλου δεδομένου αντίκειται στις ανωτέρω αρχές και, συνεπώς, είναι παράνομη. Οίκοθεν νοείται ότι στο χορηγούμενο πιστοποιητικό νομίμως περιλαμβάνονται περισσότερα στοιχεία ή και όλες οι στρατολογικές μεταβολές εφόσον απαιτούνται κατά τον νόμο για τον σκοπό, για τον οποίο χορηγείται το πιστοποιητικό. Προς την άποψη αυτή, η οποία ερείδεται στον ΓΚΠΔ, είναι εναρμονισμένη η προαναφερόμενη διάταξη του άρθρου 44 του Κανονισμού Οργάνωσης και Λειτουργίας του Κοινού Νομικού Σώματος, με την οποία προβλέπεται ότι τα πιστοποιητικά στρατολογικής κατάστασης χρησιμοποιούνται στις περιπτώσεις στις οποίες οι ενδιαφερόμενοι επιθυμούν την πιστοποίηση της στρατολογικής τους κατάστασης ή την πιστοποίηση όλων ή ορισμένων στρατολογικών μεταβολών τους, ότι για την αναγραφή όλων ή ορισμένων μεταβολών, λαμβάνεται υπόψη ο σκοπός για τον οποίο ζητεί την έκδοση του πιστοποιητικού ο ενδιαφερόμενος και ότι για την έκδοση των πιστοποιητικών λαμβάνονται υπόψη οι διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

4. Στη περίπτωση της καταγγελίας του Α, χορηγήθηκε πιστοποιητικό στρατολογικής κατάστασης τύπου Α', «*ύστερα από σχετική αίτηση για κάθε νόμιμη χρήση*», στο οποίο αναγράφονται τρεις στρατολογικές μεταβολές που αφορούν την υπαγωγή του στους υποχρέους σε εναλλακτική πολιτική κοινωνική υπηρεσία ως αντιρρησία συνείδησης, την παρουσίασή του για την εκτέλεση της εναλλακτικής πολιτικής κοινωνικής υπηρεσίας και την απόλυσή του μετά την εκτέλεση της υπηρεσίας αυτής, αντιστοίχως, και βεβαιώνεται ότι «*έχει εκπληρώσει εναλλακτική υπηρεσία και δεν υπέχει σήμερα καμία στρατιωτική υποχρέωση*».

Το περιεχόμενο του πιστοποιητικού αυτού δεν είναι νόμιμο, σύμφωνα με τις προηγούμενες σκέψεις, διότι πέρα από τη βεβαίωση ότι ο καταγγέλλων δεν υπέχει στρατιωτική υποχρέωση, αναγράφονται οι προαναφερόμενες στρατιωτικές

μεταβολές του και το γεγονός ότι έχει εκπληρώσει εναλλακτική υπηρεσία, χωρίς οι πληροφορίες αυτές να είναι αναγκαίες για τον συγκεκριμένο σκοπό, για τον οποίο ζητήθηκε η έκδοση του πιστοποιητικού.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή

ΚΑΛΕΙ το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, να εκδώσει για τον καταγγέλλοντα εκ νέου το πιστοποιητικό στρατολογικής κατάστασης τύπου Α' με την αναγραφή μόνον του δεδομένου ότι δεν υπέχει πλέον καμία στρατιωτική υποχρέωση.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Κων/νος Μενουδάκος

Γεωργία Παλαιολόγου